

ความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรมของสถานประกอบการ
ในนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย

The Demand of Enterprise Industrial Estate in Thailand on Competencies of Vocational
Certificate Graduates with Industrial and Commercial Majors

ไพฑูรย์ พิมพ์ดี* พรรณี ลีกิจวัฒน์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.)

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาประเภทการสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือ สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยทั่วประเทศ จำนวน 340 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ที่ระดับความมั่นใจ ไม่น้อยกว่า 95% และความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% จากประชากร จำนวน 2,617 แห่ง การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบจากรายชื่อสถานประกอบการของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ครอบคลุมความต้องการสมรรถภาพ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัย ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (5 4 3 2 1 คะแนน) จำนวนด้านละ 8 ข้อ รวม 24 ข้อ ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน และได้ผ่านการทดลองใช้ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง มีค่าความเชื่อมั่นในประเภทวิชาอุตสาหกรรม เท่ากับ .93 และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เท่ากับ .89 คำนวณการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2550 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ($\bar{X} = 3.99$ และ 4.01 ตามลำดับ)
2. เมื่อพิจารณาสมรรถภาพเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการของสถานประกอบการอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้เหมือนกัน ทั้งในประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม คือ ด้านลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.44$ และ 4.37) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.80$ และ 3.87) และด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.74$ และ 3.81)
3. รายการที่สถานประกอบการต้องการสูงสุดที่ 3 ลำดับแรกในสมรรถภาพแต่ละด้าน จำแนกตามประเภทวิชา มีดังนี้

ประเภทวิชา	ลักษณะนิสัย	ทักษะ	ความรู้
3.1 อุตสาหกรรม	1. ความซื่อสัตย์	1. การทำงานเป็นหมู่คณะ	1. การคิดแก้ปัญหา
	2. ความมีวินัยในตนเอง	2. วิชาชีพเฉพาะสาขา	2. วิชาชีพเฉพาะสาขา
	3. เจตคติที่ดีต่ออาชีพ	3. การดูแลรักษาสุขภาพ	3. การคิดสร้างสรรค์
3.2 พาณิชยกรรม	1. ความซื่อสัตย์	1. วิชาชีพเฉพาะสาขา	1. วิชาชีพเฉพาะสาขา
	2. ความมีวินัยในตนเอง	2. การทำงานเป็นหมู่คณะ	2. การคิดแก้ปัญหา
	3. เจตคติที่ดีต่ออาชีพ	3. การดูแลรักษาสุขภาพ	3. วิชาชีพพื้นฐาน

คำสำคัญ: สมรรถภาพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

Abstract

This research aims to study the demand of enterprise at industrial estate under the Industrial Estate of Authority of Thailand (IEAT) on competencies of vocational certificate graduates with industrial and commercial majors.

The method used in this research is the descriptive survey. The samples consist of 340 enterprise, the sample size is in accordance with the ready-to-use table of Krejcie and Morgan at the confidence level of no less than 95% and the error of less than 5% of 2,617 enterprises at industrial estates nationwide and the systematic random sampling is used with the enterprise list of IEAT.

The tool used in the research is the questionnaire covering the competencies of the graduates in 3 domains: cognitive, psychomotor, and affective domains. The questions are of 5-point rating scales: most, much, moderate, little, and least (5, 4, 3, 2, and 1 points). There are 8 questions on each domain, at a total of 24 questions, whose contents are checked for accuracy by 4 experts. Besides, they are tested before used to collect the data. The data is collected by questionnaire during June-August, 2007. The data is then analyzed by mean (\bar{X}) and standard deviation (S) statistics and it is found that:

1. The overall demand of the enterprise about the competencies of vocational certificate graduates with industrial and commercial majors is high ($\bar{X} = 3.99$ and 4.01, respectively).

2. When considering each domain, it is found that the demand of all 3 domains is high in both of industrial and commercial graduates : Affective Domain ($\bar{X} = 4.44$ and 4.37), Psychomotor Domain ($\bar{X} = 3.80$ and 3.87), and Cognitive Domain ($\bar{X} = 3.74$ and 3.81).

3. The top 3 characteristics of demanded competencies of each domain are:

Major	Affective Domain	Psychomotor Domain	Cognitive Domain
3.1 Industrial Major	1. honesty 2. self discipline 3. attitude toward career	1. team work 2. major courses 3. health care	1. problem solving 2. major courses 3. creative thinking
3.2 Commercial Major	1. honesty 2. self discipline 3. attitude toward career	1. major courses 2. team work 3. health care	1. major courses 2. problem solving 3. basic courses

Keywords : Competencies Vocational Certificate Industrial Major Commercial Major Industrial Estate Authority of Thailand (IEAT)

1. ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจโลกและเทคโนโลยี มีผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รัฐมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศและสังคมไทยสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่ คือ ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน การเตรียมความพร้อมกำลังคนเพื่อเผชิญกับระบบเศรษฐกิจใหม่ ที่มีลักษณะโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็น

อย่างยิ่ง การผลิตกำลังคนให้มีฐานความรู้ในวิชาชีพเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาของประเทศให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงเป็นหัวใจสำคัญ [1]

การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับฝีมือ และระดับเทคนิค ที่มีลักษณะเฉพาะสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เจตนารมณ์เพื่อให้บุคคลมีความรู้ มีทักษะในวิชาชีพพื้นฐานและวิชาชีพ

เฉพาะทาง พร้อมทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ สามารถนำทักษะความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างผลผลิตและรายได้ เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้น การศึกษาวิชาชีพจึงเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน สนองนโยบายของรัฐบาลที่ประกาศสงครามกับความยากจนของประเทศ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาวิชาชีพ

คณะผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารในสถาบันผลิตครูและบุคลากรทางครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการของสถานประกอบการสังกัดนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่ามีความต้องการแรงงานผู้สำเร็จการศึกษา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่มีสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัยมากน้อยเพียงใดในประเภทวิชาทั้งสอง เพื่อจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตบุคลากรทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรม สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตของตัวแปร

1. ตัวแปรต้น คือ ประเภทวิชา หมายถึง ประเภทวิชาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในที่นี้จำกัดขอบเขตเฉพาะ 2 ประเภทวิชา ที่ใช้มากในสถานประกอบการ คือ

1.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

1.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

2. ตัวแปรตาม คือ ความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความรู้ (Cognitive Domain)

2.2 ด้านทักษะ (Psychomotor Domain)

2.3 ด้านลักษณะนิสัย (Affective Domain)

3.2 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทั่วประเทศ จำนวน 2,617 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan [2] ที่ระดับความมั่นใจ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 335 แต่ในการวิจัยนี้ปรับเพิ่มเป็น 340 การเลือกตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบมีระบบจากรายชื่อสถานประกอบการ สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย [3]

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนาประเภทการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม ครอบคลุมความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัย ข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (5 4 3 2 1 คะแนน) จำนวนด้านละ 8 ข้อรวม 24 ข้อ ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 ท่าน และได้ผ่านการทดลองใช้ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง มีค่าความเชื่อมั่น (α -coefficient) ในประเภทวิชาอุตสาหกรรม เท่ากับ 0.93 และประเภทวิชาพาณิชยกรรม เท่ากับ 0.89 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ. 2550

การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) แล้วแปลความหมายระดับสมรรถภาพที่ต้องการ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถภาพที่ต้องการ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

สมรรถภาพ	ประเภทวิชา	อุตสาหกรรม (n=214)				พาณิชยกรรม (n=178)			
		\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่
ด้านความรู้		3.74	0.54	มาก	3	3.81	0.60	มาก	3
ด้านทักษะ		3.80	0.62	มาก	2	3.87	0.64	มาก	2
ด้านลักษณะนิสัย		4.44	0.49	มาก	1	4.37	0.52	มาก	1
รวม		3.99	0.47	มาก	-	4.01	0.51	มาก	-

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ

สมรรถภาพ	ประเภทวิชา	อุตสาหกรรม (n=214)				พาณิชยกรรม (n=178)			
		\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่
ด้านความรู้									
1. วิชาชีพพื้นฐาน		3.70	0.88	มาก	5	3.83	0.78	มาก	3
2. วิชาชีพเฉพาะสาขา		4.11	0.80	มาก	2	4.15	0.80	มาก	1
3. เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)		3.31	0.87	ปานกลาง	7	3.69	0.82	มาก	6
4. ภาษาอังกฤษ		3.28	0.76	ปานกลาง	8	3.55	0.85	มาก	8
5. การคิดคำนวณ		3.48	0.75	ปานกลาง	6	3.72	0.78	มาก	5
6. การคิดสร้างสรรค์		3.86	0.85	มาก	3	3.80	0.78	มาก	4
7. การคิดแก้ปัญหา		4.20	0.74	มาก	1	4.00	0.74	มาก	2
8. สิ่งแวดล้อม		3.78	0.80	มาก	4	3.63	0.86	มาก	7
รวม		3.74	0.54	มาก	-	3.81	0.60	มาก	-
ด้านทักษะ									
1. วิชาชีพพื้นฐาน		3.77	0.92	มาก	5	3.87	0.86	มาก	4
2. วิชาชีพเฉพาะสาขา		4.15	0.84	มาก	2	4.17	0.83	มาก	1
3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ(IT)		3.40	0.84	ปานกลาง	7	3.72	0.84	มาก	7
4. การใช้ภาษาอังกฤษ		3.37	0.86	ปานกลาง	8	3.60	0.89	มาก	8
5. การติดต่อสื่อสาร		3.79	0.78	มาก	4	3.81	0.86	มาก	5
6. การจัดการ		3.60	0.87	มาก	6	3.75	0.79	มาก	6
7. การทำงานเป็นหมู่คณะ		4.20	0.74	มาก	1	4.06	0.78	มาก	2
8. การดูแลรักษาสุขภาพ		4.04	0.86	มาก	3	3.89	0.93	มาก	3
รวม		3.80	0.62	มาก	-	3.87	0.64	มาก	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สมรรถภาพ	สาขาวิชา	อุตสาหกรรม (n=214)				พาณิชยกรรม (n=178)			
		\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	S	ระดับ	ลำดับที่
ด้านลักษณะนิสัย									
1. ความซื่อสัตย์		4.77	0.44	มากที่สุด	1	4.63	0.58	มากที่สุด	1
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม		4.38	0.62	มาก	5	4.25	0.72	มาก	7
3. ความเสียสละต่อส่วนรวม		4.39	0.62	มาก	4	4.30	0.69	มาก	5
4. ความมีวินัยในตนเอง		4.68	0.53	มากที่สุด	2	4.58	0.56	มากที่สุด	2
5. ความมั่นใจในตนเอง		4.20	0.72	มาก	8	4.16	0.67	มาก	8
6. ความมีมนุษยสัมพันธ์		4.33	0.70	มาก	6	4.33	0.67	มาก	4
7. ความมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ		4.47	0.70	มาก	3	4.44	0.63	มาก	3
8. ความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้		4.25	0.76	มาก	7	4.26	0.69	มาก	6
รวม		4.44	0.49	มาก	-	4.37	0.52	มาก	-
รวมทั้งหมด		3.99	0.47	มาก	-	4.01	0.51	มาก	-

6. สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรม สังกัดการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับ สมรรถภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$ และ 4.01 ตามลำดับ)

2. เมื่อพิจารณาสมรรถภาพเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการของสถานประกอบการอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้เหมือนกัน ทั้งในประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม คือ ด้านลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.44$ และ 4.37) ด้านทักษะ ($\bar{X} = 3.80$ และ 3.87) และด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.74$ และ 3.81)

3. รายการที่สถานประกอบการต้องการสูงสุด 3 ลำดับแรก ในสมรรถภาพแต่ละด้าน จำแนกตามประเภทวิชา ดังนี้

3.1 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม

- ด้านลักษณะนิสัย คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ตามลำดับ

- ด้านทักษะ คือ การทำงานเป็นหมู่คณะ วิชาชีพเฉพาะสาขา และการดูแลรักษาสุขภาพ ตามลำดับ

- ด้านความรู้ คือ การคิดแก้ปัญหา วิชาชีพเฉพาะสาขา และการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

3.2 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

- ด้านลักษณะนิสัย คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ตามลำดับ

- ด้านทักษะ คือ วิชาชีพเฉพาะสาขา การทำงานเป็นหมู่คณะ และการดูแลรักษาสุขภาพ ตามลำดับ

- ด้านความรู้ คือ วิชาชีพเฉพาะสาขา การคิดแก้ปัญหา และวิชาชีพพื้นฐาน ตามลำดับ

7. อภิปรายผลการวิจัย

1. รายการของสมรรถภาพด้านลักษณะนิสัยที่สถานประกอบการต้องการสูงสุด 3 ลำดับแรก ทั้ง 2 ประเภทวิชา คือ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ โดย 2 ลำดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนลำดับที่ 3 อยู่ในระดับมาก แสดงว่า สถานประกอบการเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์และความมีวินัยในตนเองมากเป็นพิเศษ เพราะถ้าขาดคุณลักษณะ 2 ประการ นี้แล้ว ก็อาจก่อให้เกิดความเสื่อมถอยในองค์กรได้โดยง่าย นอกจากนี้ถ้าบุคลากรมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่ทำอยู่ ก็ย่อมชักนำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ดังที่ วุฒิชัย คำนัดทิกุล [4] ได้กล่าวไว้ว่าสถานประกอบการมีความคาดหวังคุณลักษณะของพนักงานว่าจะต้องมีความซื่อสัตย์ ขยัน มีน้ำใจและอดทน มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ดี มีความกระตือรือร้น และไม่เลิกงาน มีวินัย เกรงครัตต่อกฎระเบียบองค์กร รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีระชัย จุฑาเทพ [5] ที่ศึกษาวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมจริยธรรม และภาพรวม อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือและมีความเต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่ตรงต่อเวลา และมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นผู้ปกป้องรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของสถานประกอบการ

2. รายการของสมรรถภาพด้านทักษะที่สถานประกอบการต้องการสูงสุด 3 ลำดับแรก ทั้ง 2 ประเภทวิชา คือ การทำงานเป็นหมู่คณะ วิชาชีพเฉพาะสาขา และการดูแลรักษาสุขภาพ โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับ แสดงว่า สถานประกอบการเห็นความสำคัญของทักษะการทำงานเป็นหมู่คณะ และวิชาชีพเฉพาะสาขาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะทักษะทั้ง 2 ประเภท นี้จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานโดยตรง ถ้ามีทักษะทั้ง 2 ประเภท นี้ในระดับสูงแล้ว ย่อมช่วยให้การปฏิบัติงาน ในองค์กรดำเนิน ไปอย่างราบรื่นจนบรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี ส่วนการให้ความสำคัญกับทักษะการดูแลสุขภาพนั้น เป็นสิ่งที่เหมาะสม เพราะนอกจากจะเป็นผลดีต่อตัวบุคลากรผู้ปฏิบัติงานเองแล้ว ยังเป็นผลดีต่อองค์กรด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคลากรรู้จักดูแลสุขภาพได้อย่างเหมาะสม ย่อมลดโอกาสเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายไข้เจ็บต่างๆ ทั้งยังมีสุขภาพแข็งแรง สามารถใช้ชีวิตประจำวันและปฏิบัติงานในห้องจักรได้เป็นปกติ ไม่ถูกลดทอนประสิทธิภาพการทำงานด้วยสาเหตุของปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้ ยังเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของทั้งตนเอง องค์กร และประเทศชาติอีกด้วย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช [6] ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอาชีวศึกษาด้านทักษะทางวิชาชีพ ว่าผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะ ไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์

ห้องปฏิบัติการ สอดคล้องกับ ชีระชัย จุฑาเทพ [5] ที่ศึกษาวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ สถานประกอบการมีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ในการบำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องจักรเป็นอย่างดี ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง คำนึงถึงความปลอดภัย

3. รายการของสมรรถภาพด้านความรู้ที่สถานประกอบการต้องการสูงสุด 2 ลำดับแรก คือ การคิดแก้ปัญหา และวิชาชีพเฉพาะสาขา โดยอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ลำดับ ส่วนลำดับที่ 3 คือ การคิดสร้างสรรค์ ในประเภทวิชาอุตสาหกรรม และวิชาชีพพื้นฐาน ในประเภทวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงว่าสถานประกอบการต้องการให้บุคลากรมีความสามารถในการคิดทั้งในแง่ของการคิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องจากในการทำงานใดๆ ก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานมักจะประสบปัญหาต่างๆ ไม่มากก็น้อย หากบุคลากรคือความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ก็จะทำให้งานสะดวกและหย่อนประสิทธิภาพ และหากความคิดสร้างสรรค์ดีก็จะช่วยพัฒนาวิธีการทำงานหรือผลงานให้มีความแปลกใหม่ได้ สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการของผู้เรียนอาชีวศึกษา ตามที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช [6] กำหนดไว้ คือ มีความรู้ในงาน ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่กับงาน ได้ มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้งาน ได้อย่างรวดเร็ว และมีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน

ส่วนความรู้วิชาชีพเฉพาะสาขาและวิชาชีพพื้นฐานนั้น เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีเพื่อใช้โดยตรงในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสายอาชีพโดยทั่วไปจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพ จึงจะสามารถปฏิบัติงานในสาขานั้นๆ ได้ดี ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของผู้เรียนอาชีวศึกษา จำเป็นต้องมีคุณลักษณะเฉพาะทางวิชาชีพสาขาใดสาขาหนึ่ง หรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง อันเป็นคุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพอันเกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ซึ่งตรงกับความต้องการลักษณะงานในตำแหน่ง ซึ่งควรจะต้องประกอบด้วย มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่ม

ทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ [6]

8. ข้อเสนอแนะ

สถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างสมรรถภาพของผู้เรียนให้ครบทั้ง 3 ด้าน โดยเน้นลักษณะนิสัยเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นความต้องการในระดับมากที่สุด เป็นระดับที่มากกว่าความต้องการสมรรถภาพในรายการอื่นๆ ที่อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2548.
หลักการทฤษฎี และนโยบายการปฏิรูปการอาชีวศึกษา.
[Online]. Available : <http://www.vec.go.th/>
- [2] Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. 1970.
Determining Sample Size for Research Activities.
Journal of Educational and Psychological Measurement. 30 (3) : 607-610.
- [3] การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2550.
เกี่ยวกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.
[Online]. Available : www.ieat.go.th/
- [4] วุฒิ คำนกิตติกุล. 2545. บัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ. **อนุสารอุดมศึกษา.** 28 (289) : 11-12.
- [5] ธีระชัย จุฑาทเทพ. 2546. **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสายช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการจังหวัดสุราษฎร์ธานี.**
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [6] มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2544. **การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา หน่วยที่ 1-15. นนทบุรี :**
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้